Nr. 51. Kraków, Poniedziałek 15 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp.
Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp.
Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

W obliczu nieszczęścia

Kraków, 15 października.

Sobotnia katastrofa w Warszawie poruszyła do głębi całe społeczeństwo od kranca po krańce Polski i pogrążyła w ciężkiej żałobie wszystkie warstwy ludności, bez względu na klasowe, religijne czy rasowe antagonizmy. Przed ogromem strasznego nieszczęścia cały naród stanął w cieszy żałobnej.

Komunikat urzędowy prezydjum Rady ministrów, rozesłany prasie już w trzy godziny po katastrofie, zawierał w formie kategorycznej zwrot, że „wybuch wywołany został wskutek działania zbrodniczej ręki", nie przytaczając jednak nawet poszlak w celu poparcia tak okropnego odkrycia. Gdyby przypuszczenia organów policyjnych, podległych wprost ministerstwu spraw wewnętrznych, miały się mimo swej potworności sprawdzić, gdyby istotnie okazało się, że mamy do czynienia ze zbrodnią, przerażającą wprost swą ohydą, naenczas społeczeństwo ma prawo domagać się, aby nietylko w interesie porządku, ale nawet bytu państwa, wyświetlone zostały wszystkie przyczyny i pobudki tej zbrodni, a zbrodniarzy dosięgła kara szybka, a zasłużona. Społeczeństwo w tym wypadku stanie jak jeden mąż u boku tych, których obowiązkiem jest strzeżenie ładu i porządku. Komunikat oficjalny stwierdził jednak nie w formie przypuszczalnej, lecz w formie pozytywnej, że państwo i społeczeństwo zostały sprowokowane zbrodniczą ręką. Niepodobna jednak przypuścić, aby komunikat urzędowy mógł się opierać na wynikach ukończonego już w ciągu paru godzin śledztwa, które z powodu zniszczenia przez wybuch miejsca wypadku i śmierci wszystkich świadków, będzie prawdopodobnie wymagało dłuższego czasu i wielu zabiegów, zanim doprowadzi do jakichkolwiek rezultatów.

Ostatnio nadeszłe informacje brzmią, że śledztwo wojskowe wyklucza sabotaż a nawet jeden z najistotniejszych świadków katastrofy żołnierz-wartownik jest przekonany, że powodem wybuchu jest nieostrożność.

W świetle powyższych faktów niezrozumiałym jest dla nas cel szerzenia ze strony urzędowej paniki i popłochu w społeczeństwie. Wczoraj zakomunikowano prasie uroczystą odezwę Rady Ministrów, wzywającą cały naród do walki z wrogami państwa. Odezwa ta niewątpliwie rozplakatowana będzie w ciągu dnia dzisiejszego — a powtórzona zostanie po całym świecie i wywoła zagranicą wrażenie, że Polska podminowaną jest komunizmem i anarchją.

Czy takie ujęcie kwestji ogromnego nieszczęścia, jakie nawiedziło stolicę państwa, przyczyni się do wzmocnienia autorytetu państwa i zwiększenia zagranicą zaufania do Polski, jest bardzo wątpliwem.

W obliczu wielkiego nieszczęścia społeczeństwo powinno zachować spokój i rozwagę.

Po katastrofie warszawskiej

Pogrzeb ofiar odbędzie się we wtorek

Warszawa, 15 października. Pogrzeb ofiar katastrofy odbędzie się we wtorek dnia 16 października o godz. 12 w południe na koszt rządu. W pogrzebie weźmie udział biskup polowy Gall oraz liczne duchowieństwo. Zwłokom ofiar oddane będą honory wojskowe. Ofiary wybuchu będą pochowane na powązkowskim cmentarzu wojskowym.

SKŁADKI NA RZECZ OFIAR WYBUCHU.

Warszawa, 15 października. Do rąk komisarza na m. stołeczne Warszawę złożono na ofiary wybuchu w Cytadeli. Bank Mazowiecki 100 miljonów, żydowski komitet rozdzielczy 150 miljonów, Związek kupców żydowskich 150 miljonów.

Warszawa, 15 października. Komisarz rządu na m. stoł. Warszawę ogłasza: Wobec najrozmaitszych sprzecznych poglądów, co do ostatniego wybuchu prochowni w Cytadeli należy stwierdzić, że wszystkie one opierają się na całkiem mylnych pogłoskach i przypuszczeniach. Pomieszczanie ich w dziennikach szkodzi i utrudnia prowadzenie śledztwa. Dlatego w interesie dobra ogólnego należy powstrzymać się od zamieszczania wszelkich tego rodzaju informacyj tem bardziej, że władze informują w sposób właściwy o sprawach, tyczących wybuchu i wyników dochodzeń.

Warszawa, 15 października. „Kurjer Poranny" donosi: Na wieść o katastrofie wiele osób samorzutnie rozpoczęło akcję ratowniczą dla ofiar niebywałej u nas w swoich rozmiarach katastrofy. Jednocześnie rozpoczęto akcję celem zawiązania komitetu niesienia pomocy ofiarom. W tym celu zwołano wczoraj zebranie przedstawicieli organizacyj społecznych. Zebrani delegaci postanowili zawiązać komitet niesienia pomocy poszkodowanym wskutek wybuchu w cytadeli. Ze względów formalnych komitet ten, w którego skład weszło około 20 organizacyj, utworzony jest przy polskim Białym Krzyżu. Kwesta, prowadzona przez całe popołudnie i w wieczór wczorajszy w 30 punktach w mieście znalazła nader żywy oddźwięk wśród najszerszych kół miasta i dała wczoraj wielomiljonowy dochód.

Masowe aresztowania wśród komunistów

Warszawa, 15 października. W nocy z sobotę na niedzielę policja przeprowadziła szereg rewizyj u osób, co do których zachodziło uzasadnione podejrzenie, że biorą czynny udział w ruchu komunistycznym. Rewizje dały dodatnie rezultaty i dostarczyły bardzo poważnego materjału obciążającego. Na podstawie wyniku tej rewizji policja dokonała aresztowań przeszło 100 osób.

Zaostrzenie sytuacji strajkowej na Górnym Śląsku

Komuniści uzyskali przewagę wśród strajkujących

Warszawa, 15 października. Położenie strajkowe na G. ląsku w sobotę zaostrzyło się. **Komuniści uzyskali stanowczą przewagę wśród górników strajkujących,** tem bardziej, że po gornoslaskiej niemieckiej stronie wybuchł strajk, kierowany przez komunistów. Wszystkie związki zawodowe na Polskim Górnym Śląsku, które zrazu opowiedziały się za strajkiem, a po uzyskaniu podwyżki wydały odezwę, nawołującą do rozpoczęcia pracy, straciły obecnie tak, że kierownictwo ruchu strajkowego przeszło obecnie w ręce t. zw. **komitetu strajkowego 2[?] rad załogowych, powstałego z dawnych rad komunistycznych z czasów, gdy Śląsk należał do Niemiec.**

W poszczególnych gałęziach pracy położenie przedstawia się następująco:

Pracownicy pocztowi i telegraficzni wrócili w całości niemal do pracy, tak, że służba pocztowa funguje normalne.

Wśród kolejarzy panuje rozdwojenie. W niedzielę dnia 14 bm. był ruch prawie normalny, z wyjątkiem parowozowni w Mysłowicach i częściowo w Katowicach. W Hajdukach, w Hebziu, Ligocie, Rybniku pracownicy w mniejszej lub większej liczbie wróciło do pracy, mimo teroru strejkujących. Strejkujący usiłują zacząć akty sabotażu. Należy podkreślić, że praca nie ulegająca strajkowi jest wprost ofiarną. Np. w Hajdukach pracownicy przy stawidłach byli na stanowisku 16 godzin, a siłą wyparci, sami wezwali ochronę policji i wrócili do pracy.

W niedzielę strajkujący zwołali wiec i wyłonili na nim nowy związek kolejarzy dla polskiego Górnego Śląska, który odsuwa się od komunistów, ale faktycznie stawia te same żądania, domaga się zwolnienia aresztowanych za sabotaż. Na wypadek nieuwzględnienia życzeń uchwalił związek proklamować strajk generalny. **Górnicy i hutnicy pozostają pod wpływem komunistów.** Kierownicy ruchu nie poprzestają na żądaniach niewykonalnych, ale grożą uszkodzeniem objektów i własnych warsztatów pracy, w szczególności nawet zalewem kopalń, tj. metodami gwałtu, nie stosowanymi dotychczas nigdy. Okoliczność ta wskazuje, że komuniści usiłują nadać ruchowi charakter polityczny celem wywołania chaosu w porządku, panującym na Górnym Śląsku..

Dzięki taktowi władz administracyjnych, spokoju na Górnym ląsku nie naruszono i do żadnych ważniejszych wykroczeń nie przyszło. Władze czuwają nad bezpieczeństwem i zdecydowane są bezwzględnie porządek utrzymać.

Należy zaznaczyć, że kierownicy ruchu strajkowego po stronie niemieckiej usiłują przez polskich robotników, przechodzących z niemieckiej strony na stronę polską, wejść w bezpośredni kontakt z ruchem na polskim Górnym Śląsku.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 15 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	12/X.
P. T. H. I—V em. . . .	160—170	155—175
„Impex"	3,—3,6	3,1—3,2
„Pharma" (B. Jawornicki)	160—175	150—165
Bracia Rolniccy I em. . .	80	90
„Polski Glob"		17
C. Hartwig, Poznań . . .		
Żegluga Polska	24—25 ex	40
Zieleniewski I—IV em. . .	**3975—4300**	**3800—4200**
Warsz. Parowozy I—III em.	135—140	
H. Cegielski, Poznań I—IX	**215—228.5**	**220—230**
„**Potęga**" Tow. huty żel. .	**3150**	
„Lemiesz"		
„Trzebinia" I—VI em. . .	220—240	205—220
„Pocisk"		
Automotor		100
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**4500—4800**	**4200—4500**
Siersza	**2800—3100**	**2800—2850**
Tepege I—IV em.	**1475—1500**	**1400—1600**
Polska Nafta	132.6—145	115—145
Oikos		
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	255—390	180—200

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 9250—9000, grube 85000, na ultimo 11250—12000, Gazy 11000—11500, na ultimo 15750, Chybi 2400—2500, Silesia 1300—1250, Azot 135, Garbarnia 650, Nitrat 75, Lokomotywy 155—175.

KURSA WALUT I DEWIZ. Jak nas z banków krakowskich informują, dokonywano dzisiaj następujących obrotów: Waluty: Dolary 990—975. Czeki: Nowy Jork 990—985, Paryż 60—59 i pół,

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	12/X.
Pezet		
Strug	250—270	250—270
Syndykat Kosz., Kraków .	80	
Tłuszcze Trzebinia		**1075**
„Krakus" I—VI em. . . .	260—280	255—270
Porcelana Ćmielów . . .	400—430	420—480
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1460—1500**	**1350—1450**
Elektr. Siersza I—IV em.	110—115	95—115
Zakłady przem. „Ryngraf"		
S. W. Niemojowski . . .	200—220	170—180
Fabr. kapel. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy I-VIII	165—170	150—165
Bank Hipoteczny	230—250	210
Bank Małopolski	265—280	260—275
Ziemski Bank Kredyt. . .	52.6—55	47—55
Powszechny Bank Kredyt.	35	35—40
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	540—550	550

Zurych 178—175, Wiedeń 14—13.40, Praga 28.— (w tysiącach).

Dzisiejsza giełda lwowska

Lwów, 15 października. Kursa orjentacyjne Chodorów 1360, Zieleniewski 4000, Browary 6000, Gafoty 34, Parowozy 130, Przemysłowy 165, Hipoteczny 250, Jaworzno 8750—8800, Gazy 12000—11800, Chybi 2500, Czechowice 52—56.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 15 października. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach marek polskich, Bank handlowy Warszawa 725—715—720, Bank dla handlu i przemysłu Warszawa 375—400—390, Bank kredytowy Warszawa, bank przemysłowy Lwów 150—162 i pół, bank zjednoczenia ziem pol. 360, bank zw. sp. zarobk. 520, Cerata 60—50, Puls 135—125, Wild 165—175—155, Cukier Warszawa 2500—2825, Częstocice 11500—10500—10900, Firley 245—240—260, Drzewny przemysł 70—72 i pół, Cegielski 225—205—220, Modrzejów 2300—2325—2225, Orthwein 110—120——115, Rudzki 1050—950—1000—1050—975—1100—1200—1075—1100 drobne 1350—1100—1150, Ursus 350—340, Parowozy 145—125, Żegluga 28 i pół do 29 i pół do 29, Spirytus 800—725—750, Polska nafta 110—120, Siła i Światło 260—240,—255, Ćmielów 460—440, Norblin 350—355—400—420 — drobne 470—520—490, Belpol 30, PTE 165—150—170, Unia 1600—1700, Papier 200—192 i pół — 205, Syndykat rolniczy 750, TPG 1350, Korek 55, Tkanina 30—31, Strem 5500—6000, Sole potasowe 1550, Kijewski 600—565—610, Czersk 500—487 i pół. III em. 325—290, Gosławice 675—620—640, Michałow 380—460—450, Łazy 75—70—72 i pół.

Węgiel 1900 — 2150 — 2150 — 2100 — 2200 — 2325 — 2275 2325 — 2375 — 2335 drobne 2400 — 2350. Lilpip 197 i pół — 175 — 187 i pół. Ostrowiec 3500—3225—3200. Ron Zieliński 300—280—240, Starachowice 950 — 1100 — 1000. Pocisk 210 — 222 i pół. Zieleniewski 3950 — 4200 — 4100. Żyrardów 102500 — 102500. Borkowski 182 i pół do 195 — 190. Jabłkowscy 52 — 46. Polbal 40 — 35 — 50. Haberbusch 1650 — 1675 — 1670. Majewski 1850. Nobel 390 — 335 — 250. Chodorów 1400 — 1350. Spiess 440 — 475 — 440. Polski przemysł naftowy 300 — 310 — 280. Skóry 85.

Warszawska giełda pieniężna

Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych 850.000 do 900.000 sprzedaż 910.000 kupno 890.000. Frank francuski 58.000 — 57.700. Frank złoty unii łacińskiej w kupnie 178.800.

Czeki: Belgja 47.000 sprzedaż 47.500 kupno 46.500. Berlin i Gdańsk 0.0001.35 sprzedaż 0.0001.35 kupno —. Holandja 357500. Londyn 4,300.000 4,107.000 sprzedaż 4,150.000 kupno 4,065.000. Nowy York 950.000 — 900.000 sprzedaż 910.000 kupno 890.000. Paryż 58750 — 55.000 sprzedaż 55.500 kupno 54.500. Praga 28.415 — 27.000. Szwajcarja 170.000 — 161.650 sprzedaż 163.250 kupno 160.000. Wiedeń 12.85 sprzedaż 13.00 kupno 12.700. Włochy 42.000 sprzedaż 41.750 kupno —.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 15 października. Otwarcie giełdy: Berlin (not. skreślone), Holandja $218\frac{3}{4}$, N. York $55\frac{5}{8}$, Londyn 25$^{1}/$, Paryż 33.07, Medjolan 25.47, Praga 16.60, Budapeszt 0.03.07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń $0.0078\frac{5}{8}$, Austr. kor. stempl. 0.0079.

Zurych, 15 października. Zamknięcie giełdy: Berlin —·—, Holandja 218.75, Nowy Jork $557\frac{1}{2}$, Londyn 25.25, Paryż 34,25, Medjolan 25.57, Bruksela —, Praga 16.60, Budapeszt 0.03,07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń $0.0078\frac{3}{4}$, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 15 października (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.006.50—7.50, marka niem. 0.00017, korony czeskie 209[illegible] franki szwajc. 12610, francuskie 4315, funty ang. 219.100, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.700—800, Berlin $0.00018\frac{1}{4}$, Praga 2113, Zurych 12725, Paryż 4362, Nowy Jork 70.935. Londyn 320900.

Giełda efektów: Zieleniewski 335.000, Fanto 4,895.000 Karpaty galicyjskie 585.000 Galicja 27,000.000 Schodnica 1,995.000 Siersza 235.000 Lwów-Czerniowce 410.000 Kolej północna 21.000.000, Alpine Montan 692.000 Huta Poldi 1.051.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 15 października. N. Jork 3.750.600.000 Londyn 16.957.500.000, Paryż 230.422 500. Szwajcarja 508,725.000, Praga 111.720.000. Wiedeń 52,668.

GIEŁDY PIENIĘŻNE

Nowy Jork, 13 października. Kurs dzienny. Przekaz na Paryż 6000, przekaz na Amsterdam 3925. przekaz na Kopenhagę 1724, przekaz na Berlin 0,00000002 i pół.

Sztokholm, 13 października. Szwajcarja 6800, Amsterdam 14880, Chrystiania 5740, Waszyngton 378 i trzy czwarte, Praga 1140.

Chrystiania, 13 października. Hamburg 300 (za miljard), Nowy Jork 639. Amsterdam 251, Helsingfors 1715, Sztokholm 16900, Praga 1925.

Londyn, 13 października. Dewizy. Szwajcarja 25[illegible] Holandja 1157, Hiszpanja 3345, Niemcy 2750 (za miljard). Wiedeń 3220000.

Amsterdam, 13 października. Dewizy: Londyn 1157 i trzy czwarte, Berlin 0.55 (za 1 miljon), Szwajcarja 4520, Kopenhaga 4580, Sztokholm 6730, Nowy Jork 254 i pół, Bukareszt 1325, Madryt 3435, Włochy 1165.

GIEŁDY TOWAROWE

Nowy Jork, 13 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku 88000, dowóz wewnątrz kraju 71000, wywóz do Anglji 16000, targ na kontynent 13000.

Targ terminowy: marzec 28,16—28, 20, maj 28,17—28.17, lipiec 27.33—27.38, sierpień 26.60—26.70, wrzesień 25.70—25.75.

Giełda metalowa: cyna 4162, ołów 602, cynk 62[illegible] blacha 562,

Giełda produktów: olej nafta w beczkach 1540, nafta w tankach 550.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

ARESZTOWANIA. Adam Jaśkow, lat 25, znany włamywacz, został przytrzymany 14 bm. o godz. 12, ponieważ usiłował włamać się do składu sukna pod firmą „Zajączek i Lankosz" w Rynku głównym l. 45. Mianowicie stróż tego domu Michał Bieroń zauważył Jaśkowa, manipulującego coś koło zamku drzwi, prowadzących z sieni do składu sukna. Wyszedł więc ze sklepu, przytrzymał Jaśkowa i oddał w ręce posterunkowego.

Julja Trębacz, lat 19. służąca, została przytrzymaną pod zarzutem kradzieży garderoby, której dopuściła się w czasie służby u Izaaka Mendlera, kupca w Bochni.

Józefa Wiśniewska, lat 31, służąca, została przytrzymana pod zarzutem kradzieży systematycznej na szkodę Zarządu hotelu „Royal".

KRADZIEŻE. Do stajni Joachima Silbigera przy ul. Kobierzyńskiej włamano się w nocy z 13 na 14 bm., gdzie zabito jałówkę wartości 5,000.000 mkp. Sprawcy oderżnęli jedną tylną nogę z łopatką i jedną przednią nogę z łopatką, które to części ze sobą zabrali, resztę zaś pozostawili w stajni, widocznie więc zostali przez kogoś spłoszeni.

Annie Panek, zamieszkałej przy ul. Królowej Jadwigi, skradziono ze zamkniętego pomieszkania garderobę wartości 15,000.000 mkp.

Katastrofalna burza nad kanałem La Manche

Londyn, 14 października. Onegdaj w nocy szalała nad kanałem Lamanche burza, która poczyniła wiele dotkliwych szkód, zwłaszcza w portach Dower i Falkestone. Cały szereg okrętów, znajdujących się podczas burzy na wodach Atlantyku, przybył z dużem opóźnieniem i ze znacznemi stratami materjalnemi, oraz wielu rannymi z pośród załogi i pasażerów.

KRONIKA

KIEDY URZĘDNICY OTRZYMUJĄ DODATEK DO PENSJI? Na ostatniem posiedzeniu rady ministrów postanowiono wypłacić urzędnikom państwowym 40-procentowy dodatek do pensji październikowej.

Uskutecznienie wypłaty ma nastąpić w poniedziałek, t. j. w d. 15 października b. r.

Jak nas poinformowano, jest rzeczą b. wątpliwą wypłacenie dodatku powyższego w poniedziałek, a to ze względów technicznych.

Przy obecnym bowiem systemie wymiaru uposażenia, sporządzanie listy płacy jest bardzo zawiłe i wymaga dużo czasu.

REDUKCJA URZĘDNICZA. Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wojewodom wstrzymać przyjmowanie nowych urzędników i pracowników, czy to w charakterze stałym lub tymczasowym wszystkich bez wyjątku stopni. Jednocześnie ministerstwo poleca przedłożyć w terminie tygodniowym od daty otrzymania rozporządzenia wykazy całego personalu I i II insaicji według stanu uposażenia.

W SPRAWIE ZWROTU OPŁAT ZA ZAGINIONE PRZESYŁKI POCZTOWE. Władze pocztowe wydały ostatnie zarządzenie w sprawie zwrotu opłat za zaginione, uszkodzone i obrabowane przesyłki pocztowe w ruchu wewnętrznym.

Zgodnie z zarządzeniem, w razie zaginięcia zwykłej przesyłki listowej zarząd pocztowy nie zwraca ani uiszczonych opłat za przesłanie, ani też opłaty reklamacyjnej.

Za zaginioną poleconą przesyłkę listową zwraca zarząd pocztowy tylko opłatę reklamacyjną.

W wypadkach zaś zaginięcia, całkowitego zniszczenia lub ograbienia listu z podaną wartością, paczki z podaną wartością lub paczki bez podanej wartości — zarząd pocztowy zwraca uiszczone opłaty za przesłanie oraz opłatę reklamacyjną. Opłaty od podanej wartości nie są zwracane.

Zwrocone opłaty pocztowe nie podlegają opłacie stemplowej. Zarządzenie powyższe obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej polskiej.

UCZCZENIE ZWŁOK BOHATERÓW. Z Poznania donoszą: Wczoraj odbyła się ceremonja przeniesienia zwłok Wybickiego, autora Mazurka Dąbrowskiego generała Kosińskiego i pułkownika Niegolewskiego, do grobów zasłużonych w kościele św. Wojciecha. W czasie uroczystości przemawiał generał Raszewski, który oddał cześć ich pamięci; podziękował komitetowi za starania, czynione około prezniesienia zwłok, oraz rodzinom bohaterów za pozwolenie przeniesiena zwłok do grobu zasłużonych. Następnie trumny złożono na lawetach armatnich i prezwieziono do kościoła, gdzie złożono je w specjalnie przebudowanym grobowcu. Z powodu nieznalezienia jeszcz jeszcze grobu generała Sokolnickiego ceremoję przeniesienia jego zwłok odłożono na czas późniejszy.

NIEZWYKŁA ŁOWICZANKA. W pociągu jadącym z Łowicza do Warszawy, w jedn. z wagonów, przytulona w kącie koło okna siedziała młoda łowiczanka. Unikała ona rozmów i światła, które jakoby raziło jej wzrok. Zaciekawiło to jednego z pasażerów, który zaczął obserwować tajemniczą pasażerkę i po krótkim czasie zauważył, że łowiczanka zwraca uwagę na cudze rzeczy. Swemi spostrzeżeniami podzielił się z innymi pasażerami, a ci z policją i w końcu tajemnicza łowiczanka, przeprowadzona na posterunek policyjny, okazała się 20-letnim Józefem Czubkiem, pomysłowym złodziejem, zamieszkałym w Błoniu.

Oczywiście „łowiczankę" z wagonu zaprowadzono do aresztu.

TEATR MIEJSKI

„ZIEMIA NIELUDZKA" Franciszka Curela.

Widocznem jest że dyr. Trzciński pragnie uczynić z teatru im. Słowackiego jeden z teatrów reprezentatywnych Polski i że w układzie repertuaru uwzględnia stosunki przyjaźni, jakie nas łączą z innymi narodami Europy. Znając nieprzeciętny smak artystyczny p. Trzcińskiego, należy też przypuścić, że wystawił sztukę Curela z tych właśnie względów. Rzecz sama wyboru nie uzasadnia.

Aktualność „Ziemi nieludzkiej" przebrzmiała wraz z odtrąbieniem wojny. Postacie papierowe, sytuacje sztuczne, rozwiązanie nieprawdopodobne, całość niepodobna do Curela, słowem: wojenny melodramat. O ileż wyżej w aktualizowaniu chwili stanęła Zapolska w „Tamtym"!

Tendencyjność sztuki sprawiła, że p. Wojdalińska i p. Socha nie zdołali uprawdopodobnić uczuć i działań bohaterów. Obojgu brakło w II akcie lekkości dialogu. P. Wysocka nie dorzuciła do nowej kreacji nowych rysów artystycznych. **T.**

Nowiny w kilku wierszach

Ateny, 15 października. Aleksandris podaje się do dymisji i obejmuje stanowisko delegata przy komisji odszkodowań.

Paryż, 15 października. „Matin" donosi z Moguncji, że partje centrowe kilku większych miast Nadrenji zamierzają niezwłocznie proklamować republikę nadreńską.

San Juan del Sur (Nicaragua), 15 października. Zmarł prezydent Chamorro.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Ograniczenie kredytu przez P. K. K. P.

Kredyty na potrzeby przemysłu nie będą ograniczane

Kraków, 15 października.

Ze źródła miarodajnego dowiadujemy się, że ograniczenie kredytu, stosowane obecnie przez P. K. K. P., nie dotyczy kredytów, udzielanych bezpośrednio na potrzeby przemysłu, ani też kredytów, udzielanych bankom na pokrywanie zobowiązań wobec przemysłu. Ograniczono kredyt tylko tym bankom, które nie przedkładały PKKP wykazów walut i papierów wartościowych. Ograniczony więc został tylko kredyt służyć mający do celów spekulacji. Szczególnie zaznaczyć należy, że nie ograniczono zupełnie kredytu, udzielanego współdzielniom i bankom ludowym.

CERTYFIKATY POCHODZENIA. Dyrekcje Ceł oraz Urzędy celne otrzymały z Ministerstwa Skarbu następujące uzupełnienia instrukcji, dotyczącej świadectw pochodzenia:

W wypadkach, gdy towar, pochodzący z traktatowego kraju (który zawarł z Polską umowę handlową) po wysłaniu z kraju pochodzenia, przed przyjściem do Polski zostaje uszlachetniony w drugim kraju traktatowym tak, że uszlachetnienie to nie powiększa wartości jego przynajmniej o 50%, zniżki konwencyjne mogą być przyznane na podstawie podwójnych certyfikatów (kraju produkcji i kraju uszlachetnienia), które powinny odpowiadać następującym warunkom:

a) być wystawione według obowiązującego wzoru przez uprawnione do tego Izby Handlowo-Przemysłowe i wizowane przez Konsulaty Polskie,

b) wykazywać jako odbiorcę towaru firmę, mającą siedzibę na polskim obszarze celnym,

c) certyfikat kraju pochodzenia towaru oprócz ogólnych danych, przewidzianych dla wszystkich certyfikatów wogóle, powinien zawierać wzmiankę, że wysyłany towar przed doręczeniem odbiorcy na obszarze celnym R. P. ma być uszlachetniony (podać rodzaj uszlachetnienia, kraj, nazwę i adres firmy uszlachetniającej) i że wskutek uszlachetnienia cechy jego i waga ulegną zmianie. Pożądane podanie choć w przybliżeniu wagi uszlachetnionego towaru,

d) certyfikat kraju uszlachetnienia powinien wskazywać, gdzie (w jakim kraju i firmie) towar został wyprodukowany, jego cechy i wagę surową oraz cechy i wagę po uszlachetnieniu.

Zarządzenie Ministerstwa Skarbu pozostaje w związku z rokowaniami, jakie przedstawiciel Austrji, posiadającej silnie rozwinięty przemysł uszlachetniający, nawiązał z okazji pobytu kanclerza Seipla w Warszawie.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W PRZEMYŚLE BUDOWLANYM NA G. ŚLĄSKU. Z Katowic donosz: Strajk w przemyśle budowlanym został zakończony na podstawie umowy dobrowolnej między przedstawicielami związków zawodowych a pracodawcami — murarze, cieśle, robotnicy budowlani, ceglarze, malarze, stolarze i brukarze otrzymali podwyżki zarobków i 130 prc. od dnia 8 bm.

NOWE WARUNKI KREDYTÓW P. K. O. — P. K. O. przeprowadziła częściową waloryzację udzielanych kredytów. Wydawane przez P. K. O. kredyty są obliczane w 50 proc. według kursu urzędowego franka złotego, notowanego w cedule giełdy warszawskiej. Połowa sumy udzielonego kredytu zwrotna jest przeto według kursu franka złotego w dniu płatności, druga zaś połowa w markach polskich. Od części markowej lokaty pobiera P. K. O. odsetki i prowizje według norm dotychczasowych, od części waloryzowanej pobierane są odsetki w ilości 6 proc., bez żadnych dodatkowych opłat.

OPŁATY OD WYWOZU DRZEWA. Min. skarbu w porozumieniu z min. przem. i handlu wydał rozporządzenie w sprawie wprowadzenia opłat wywozowych od wywozu drzewa liściastego nieobrobionego. Na podstawie tego rozporządzenia ustanawia się opłaty wywozowe od drzewa liściastego poz. tar. celnej 58: a) faszyny, trzaski, szczapy i chróst, b) bierwiona (okrąglaki) i żerdzie, c) kłody i kloce. Opłaty wywozowe od drzewa liściastego nieobrobionego będą pobierane w wysokości 40 proc. zysku wywozowego. Rozporządzenie ministra stosuje się do transakcyj wywozowych, zawartych po 31 sierpnia 1923 r. i wchodzi w życie z dniem 10 października 1923 r.

„FRANK POCZTOWY" w ostatnich dniach prawie codziennie zmienia swoją wartość. Niedawno jeszcze wynosił 95.000 mk. ostatnio zawiadomiono urzędy pocztowo-telegraficzne, że od 12 b. m. wysokość jego będzie wynosiła 120.000 mk. polskich.

ŻĄDANIA RADY SPOŻYWCÓW. Z Warszawy donoszą. Na sobotniem posiedzeniu tymczasowej Rady spożywców zażądano od nadzwyczajnego komisarza do zwalczania drożyzny natychmiastowej reorganizacji Głównego urzędu żywnościowego oddziału handlowego Guzohan, Poznań. Żądania odnośne idą w tym kierunku, aby stanowisko drugiego dyrektora zostało obsadzone, oraz aby siedzibę zarządu głównego przenieść do Warszawy, celem ułatwienia stosunku organizacji tej z rządem, będącym odbiorcą zboża i mąki. O ile przeniesienie siedziby Gł. urzędu żywnościowego do Warszawy okazałoby się niemożliwe, to tymczasowa rada spożywców domaga się przynajmniej utworzenia w Warszawie jego ekspozytury. Tymczasowa rada spożywców zażądała uzupełnienia funduszów, potrzebnych na uzupełnienie rezerwy zbożowej, pozostających do dyspozycji nadzwyczajnego komisarza dla zwalczania drożyzny. Sprawozdanie nadzwyczajnego komisarza pana Bajdy z dotychczasowej jego działalności zostało przyjęte do wiadomości, jakkolwiek zaznaczono, że cały szereg żądań tymczasowej rady spożywców nie został dotychczas przeprowadzony.

W SPRAWIE OZNACZANIA CEN NA ZIEMIĘ W ŻYCIE. Wobec częstych zatargów na tle oznaczania cen za sprzedawane grunta w markach polskich, min. reform rolnych wydało do wszystkich okręgowych urzędów ziemskich specjalny okólnik, w którym zaleca dążyć do tego, by osoby, parcelujące posiadłości ziemskie przy umowach kupna — sprzedaży oznaczały ceny w życie, obliczając je po średnich cenach rynkowych. Zarządzenie to ma nietylko zmniejszyć ilość zatargów na tle dewaluacji marki, lecz i skracać częstokroć przewlekłe stadjum parcelacyjne majątków.

EFEKTY I WALUTY ROSYJSKIE NA GIEŁDZIE BERLIŃSKIEJ. Minister finansów rzeszy cofnął rozporządzenie, zabraniające obrotu rosyjskimi środkami płatniczymi, wydane jeszcze w roku 1919. Obecnie papiery wartościowe i waluty rosyjskie otrzymają prawo swobodnego obrotu na równi z wszystkimi zagranicznymi.

OPIECZĘTOWANIE ZAPASU SZKIEŁ OKIENNYCH. Z Warszawy donoszą. Nadzwyczajny komisarz do zwalczania drożyzny, Bajda, zażądał od komisarza rządu na miasto Warszawę, aby opieczętował cały zapas szkieł okiennych, znajdujący się u poszczególnych kupców w Warszawie, oraz o ustalenie cennika szyb okiennych. Zarządzenie powyższe pozostaje w bezpośrednim związku z katastrofalnym wybuchem w cytadeli. Przy pomocy tego zarządzenia pragnie nadzwyczajny komisarz do zwalczania drożyzny nie dopuścić do zwyżki cen szkła okiennego oraz do użycia jego zapasów.

NADESŁANE

ZE SPORTU

POGOŃ—WISŁA 3:0 (1:0).

Lwów, 15 października. Wczorajsze zawody piłki nożnej o mistrzostwo Polski między Pogonią a Wisłą zakończyły się zwycięstwem Pogoni w stosunku 3:0 (1:0).

OLSZA—HAKOAH Z BIELSKA 5:1 (3:1).

Kraków, 15 października. Olsza odniosła w tych zawodach kwalifikacyjnych nad bielską drużyną łatwe zwycięstwo i zdobyła tem samem miejsce w klasie A.

ZAGRANICZNE WYNIKI.

Londyn, 15 października. Astonwilla—Bronwich 1:1, Manchester City—Arsenal 2:1, Gardiff City—Chelsea 1:1, Blackbourne Bowers—Birmingham 4:1, Bolton Wanderers—Sunderland 1:0, Nothingham Forest—Midlles—Brong 3:1, Everton—Liverpol 2:1, New Castle United — Westham United 0:0, Huddersfiels Town—Westbromwich 0:0, Shefield United—Preston Nordend 4:0, Not Kunty—Totenham 3:1.

Sztokholm, 15 października. W zawodach między Danją a Szwecją zwyciężyła Danja w stosunku 3:1.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

OSTATECZNE TERMINY WYKUPU NOWYCH AKCYJ:

16-go października:

„Gródek" Sp. Akc. Terenowo-Budowlana w Krakowie, — 2 akcje nowe na 3 akcje przednich emisyj po cenie Mk. 30.000, — w Filji Polskiego Banku Przemysłowego w Krakowie.

17-go października:

„Lemiesz". Fabryka Pługów i Maszyn Rolniczych, Sp. Akc. w Krakowie, 1 akcja nowa na 1 akcję poprzednich emisyj, po cenie Mk. 2.300 w Polskiem Towarzystwie Handlowem w Krakowie (Sławkowska 1).

NOWE EMISJE.

Sosnowiecka fabryka szkła daje na jedną dawną akcję pięć nowych po 1.100 mk. za sztukę i dwie nowe na każdą akcję po 35.000 mk. za sztukę. Termin do 25 b. m. Wpłaty przyjmuje Bank dla handlu i przem. w Warszawie i oddział w Krakowie.

„Powszechny Bank Depozytowy" wydaje jedną akcję nową na jedną dawną po 3.000 mk. do 14 listopada r. b. Wpłaty przyjmuje centrala w Warszawie.

ROZMAITOŚCI

SOWIECKI „BON TON". Prasa sowiecka zajmuje się od pewnego czasu nader żywo tem, żeby wśród proletarjatu, a zwłaszcza wśród młodszego pokolenia, zaprowadzić „lepszy ton". Trockij ogłosił nawet broszurę, poświęconą tej kwestji. „Izwiestja" również piszą, że bardzo ważną jest rzeczą towarzyskie wychowanie młodego proletarjatu. W tym celu należy zwalczać grube przekleństwa, ciągłe palenie tytoniu, pijaństwo i „zbyt szczere flirty". Słowem, sądzą, że trzeba zaprowadzić „nową proletarjacką etykę". A cóż się stanie z ulubionem „istinno-ruskiem" — „naplewat'!" A narodowe, uświęcone zwyczajem przyprawy konwersacji, soczyste „po matuszkie", bez których nikt nie zrozumie przyjacielskiej wymiany myśli? Czytając te elukubracje sowieckiej prasy, trudno nie przyznać, że „papier jest cierpliwy".

KONGRES WŁOŚCIAN W MOSKWIE. Z Rygi donoszą: Na zwołanym w Moskwie „międzynarodowym kongresie włościańskim" z okazji wystawy moskiewskiej, włościaństwo polskie „reprezentowane" było przez Dąbala, który wybrany został do biura kongresu, jako „przedstawiciel Polski".

Reprezentowane jest w ten sam sposób włościaństwo 20 krajów Europy, między innemi Niemiec (Bischoff), Francji (Boiselle), Czechosłowacji, Bułgarji i Litwy (Galwanaus). Zjazd, złożony ze 100 uczestników otworzył imieniem rządu Sowieckiego Kalinin.

Kongres uchwalił hołd dla uczestników ostatniej „rewolucji chłopskiej" w Bułgarji.

ODKYCIE POKŁADÓW RADIUM W ROSJI. Gazety donoszą z Petersburga o odkryciu znacznych pokładów radium w rosyjskim Turkiestanie. Nowoodkryte pokłady zawierają 30 do 50 prc. radu, podczas gdy dotąd największe dotąd pokłady w Stanach Zjednoczonych zawierają 1.5 do 10 prc. Jeżeli wiadomość okaże się prawdziwa, to cena radium na rynkach znacznie spadnie.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)

Poniedziałek: Ziemia nieludzka".
Wtorek: „Złoty wiek rycerstwa".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Poniedziałek: „Wicek i Wacek".
Wtorek: „Wicek i Wacek".

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7½)

Poniedziałek: „Ostatni walc".

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.